# EUROPEES PARLEMENT

*2004* *2009*

*Commissie ontwikkelingssamenwerking*

VOORLOPIGE VERSIE
**2000/0238(CNS)**

28.4.2005

# ONTWERPADVIES

van de Commissie ontwikkelingssamenwerking

aan de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

inzake het gewijzigd voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus
(14203/2004 - COM(2002)0326 – C6-0200/2005 – 2000/0238(CNS))

Rapporteur voor advies: Feleknas Uca

PA_Leg

## BEKNOPTE MOTIVERING

### ACHTERGROND

1. Volgens de conclusies van het voorzitterschap van de Europese Raad van Tampere in oktober 1999, welke zijn overgenomen in het programma van Den Haag dat door de Europese Top van Brussel in november 2004 is goedgekeurd, dient het gemeenschappelijk Europees asielstelsel op korte termijn een duidelijke en hanteerbare bepaling te omvatten van de staat die verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek, alsook gemeenschappelijke normen voor een eerlijke en doeltreffende asielprocedure, gemeenschappelijke minimumvoorwaarden voor de opvang van asielzoekers en op elkaar afgestemde regels inzake de toekenning en de inhoud van de vluchtelingenstatus. Het stelsel moet daarnaast worden aangevuld met maatregelen inzake subsidiaire vormen van bescherming die eenieder die een dergelijke bescherming behoeft, een passende status verlenen.

2. De Commissie diende in september 2000 haar eerste voorstel voor een richtlijn[1] in betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus. Op 20 september 2001 nam het Europees Parlement het verslag-Watson aan en keurde het Commissievoorstel met 106 amendementen goed. De onderhandelingen in de Raad leidden niet tot overeenstemming op basis van dat ontwerp en in december 2001 verzocht de Europese Raad de Commissie in de verklaring van Laaken om een gewijzigd voorstel in te dienen.

3. Het gewijzigd voorstel voor een richtlijn werd uitgebracht op 18 juni 2002[2] en na bijna twee jaar van onderhandelingen bereikte de Raad overeenstemming over een "algemene oriëntatie"[3] waarover hij het Parlement opnieuw besloot te raadplegen, hetgeen gebeurde op 19 november 2004. Daarom verwijzen de in dit advies voorgestelde amendementen naar het gewijzigd ontwerpvoorstel voor een richtlijn zoals gewijzigd door de Raad in zijn "algemene oriëntatie".

4. De richtlijn wordt krachtens artikel 63, lid 1, letter d) EGV goedgekeurd via de raadplegingsprocedure van het Parlement en met eenparigheid van stemmen in de Raad. Na de goedkeuring van deze richtlijn wordt alle wetgeving op dit gebied krachtens artikel 67 EGV goedgekeurd via de medebeslissingsprocedure en via meerderheidsstemming in de Raad.

5. Uw rapporteur is van mening dat het advies van de Commissie ontwikkelingssamenwerking zich dient te beperken tot de gebieden waarop haar bevoegdheden in het geding kunnen zijn, met name de politieke dialoog met de ontwikkelingslanden, de bevordering van democratische waarden, good governance en mensenrechten in ontwikkelingslanden alsook aangelegenheden betreffende de partnerschapsovereenkomst ACS-EU.

6. Dit is de reden dat het ter behandeling aan de Commissie ontwikkelingssamenwerking voorgelegde advies geen betrekking heeft op meer technische gebieden die vallen onder de directe bevoegdheid van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken als commissie ten principale.

---

[1] COM(2000)0578.
[2] COM(2002)0326.
[3] Doc. 14203/04 van de Raad van 9 november 2004.

7. Al met al is uw rapporteur van mening dat het gewijzigd voorstel van de Commissie zoals gewijzigd door de "algemene oriëntatie" die op 29 april 2004 door de Raad is goedgekeurd, een grote stap terug is in vergelijking met het oorspronkelijke voorstel en met de doelstellingen die de Commissie zelf heeft vastgesteld: *"Deze richtlijn is in de eerste plaats bedoeld om in de Europese Gemeenschap een minimumkader voor procedures ter bepaling van de status van vluchtelingen in te voeren, dat ervoor zorgt dat geen van de lidstaten asielzoekers op enigerlei wijze uitzet of terugleidt naar de grenzen van het grondgebied waar hun leven of vrijheid wordt bedreigd in verband met hun ras, religie, nationaliteit, lidmaatschap van een bepaalde sociale groep of een politieke overtuiging"*[1].

8. De rapporteur vestigt de aandacht van de leden vooral op het feit dat de door de Raad goedgekeurde "algemene oriëntatie" voorziet in mogelijkheden voor de lidstaten om af te wijken van vrijwel elke bepaling, met name van de uitgangspunten en waarborgen als bedoeld in hoofdstuk II van de richtlijn (art. 24). Op deze manier worden de rechten en waarborgen van de asielzoekers kwetsbaar en de basis voor een beroep kan altijd als ongegrond worden verworpen. De rapporteur heeft besloten in dit stadium geen amendementen op deze kwesties in te dienen, aangezien dit zou leiden tot aanzienlijke wijzigingen van technische aard die beter kunnen worden behandeld door andere commissies (zoals LIBE of JURI). Als die commissies deze kwesties echter niet behandelen, overweegt de rapporteur om deze op een later tijdstip hetzij in de Commissie ontwikkelingssamenwerking als amendementen hetzij in de plenaire vergadering aan de orde te stellen.

## AMENDEMENTEN

De Commissie ontwikkelingssamenwerking verzoekt de ten principale bevoegde Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

| Door de Raad voorgestelde tekst[2] | Amendementen van het Parlement |
|---|---|
| Amendement 1<br>Artikel 3, lid 1, letter a) (nieuw) | |
| | ***a) Deze richtlijn wordt uitgevoerd en omgezet in nationale wetgeving met inachtneming van de fundamentele mensenrechten en de beginselen die met name door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie als algemene beginselen van het Gemeenschapsrecht worden erkend. Ook het internationale recht en de bepalingen van de Verenigde Naties worden in acht genomen.*** |

[1] COM(2002)0326.
[2] doc.14203/04 van de Raad van 9 november 2004.

*Motivering*

*De noodzaak om de fundamentele mensenrechten te eerbiedigen, met een speciale verwijzing naar het Handvest van de grondrechten van de EU, alsook alle bestaande verplichtingen uit hoofde van de internationale wetgeving na te komen moet worden benadrukt buiten Hoofdstuk II (behoudens een aantal uitzonderingen).*

Amendement 2
Artikel 3, lid 1, letter b) (nieuw)

***b) Deze richtlijn wordt uitgevoerd en omgezet in nationale wetgeving met inachtneming van alle bestaande internationale verplichtingen van de EU en de lidstaten, met name het Verdrag van Genève en de met derde landen gesloten partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten.***

*Motivering*

*Zie amendement 1.*

Amendement 3
Artikel 5, lid 5 bis (nieuw)

***5 bis. De lidstaten zorgen ervoor dat eenieder die een asielaanvraag wil indienen onverwijld uitvoerige informatie ontvangt over de procedure, zijn/haar rechten en zijn/haar verplichtingen in de taal van de asielzoeker.***

*Motivering*

*Het recht om volledige informatie te ontvangen in een voor de aanvrager begrijpelijke taal is van essentieel belang om ervoor te zorgen dat de procedure op een eerlijke wijze wordt toegepast.*

Amendement 4
Artikel 15, lid 2, letter c)

***c) gehuwd is of gehuwd geweest is.*** ***Schrappen***

*Motivering*

*Het feit dat een minderjarige getrouwd is of getrouwd is geweest kan op geen enkele wijze worden beschouwd als een teken van volwassenheid. Dit is met name relevant in sommige ontwikkelingslanden waar gedwongen huwelijken van meisjes op zeer jonge leeftijd gebruikelijk zijn.*

Amendement 5
Artikel 17, lid 1

| | |
|---|---|
| 1. De lidstaten mogen een persoon niet in bewaring houden ***uitsluitend*** omdat hij een asielzoeker is. | 1. De lidstaten mogen een persoon niet in bewaring houden omdat hij een asielzoeker is. |

*Motivering*

*Een asielverzoek kan geen reden zijn tot bewaring.*

Amendement 6
Artikel 30, lid 2

| | |
|---|---|
| 2. De Raad kan, ***bij gekwalificeerde meerderheid op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement***, de minimale gemeenschappelijke lijst wijzigen en derde landen toevoegen of schrappen, overeenkomstig bijlage II. De Commissie beraadt zich over de aan haar gerichte verzoeken van de Raad ***of*** van een lidstaat om een voorstel tot wijziging van de minimale gemeenschappelijke lijst in te dienen. | 2. De Raad kan, ***overeenkomstig de procedure als bedoeld in artikel 251 van het Verdrag***, de minimale gemeenschappelijke lijst wijzigen en derde landen toevoegen of schrappen, overeenkomstig bijlage II. De Commissie beraadt zich over de aan haar gerichte verzoeken van de Raad***,*** van een lidstaat ***of van het Europees Parlement*** om een voorstel tot wijziging van de minimale gemeenschappelijke lijst in te dienen. |

*Motivering*

*Het doel van dit amendement is om het Europees Parlement volledig te betrekken bij verdere besluiten betreffende de vaststelling en wijziging van de minimale gemeenschappelijke lijst van derde landen die als veilige landen van herkomst gelden. Krachtens artikel 67 EGV moeten verdere besluiten na de aanneming van deze richtlijn via de medebeslissingsprocedure worden goedgekeurd. De vaststelling en wijziging van een dergelijke gevoelige aangelegenheid zoals de minimale gemeenschappelijke lijst van derde landen die als veilige landen van herkost gelden mag geen uitzondering zijn en daarom moet het Parlement hier volledig bij worden betrokken.*

Amendement 7
Artikel 30, lid 3

| | |
|---|---|
| 3. Wanneer zij haar voorstel op grond van de leden 1 en 2 uitwerkt, maakt de Commissie gebruik van informatie van de lidstaten, van haar eigen informatie en, voorzover nodig, van informatie van het UNHCR, de Raad van Europa en andere bevoegde internationale organisaties. | 3. Wanneer zij haar voorstel op grond van de leden 1 en 2 uitwerkt, maakt de Commissie gebruik van informatie van de lidstaten ***en van het Europees Parlement***, van haar eigen informatie en, voorzover nodig, van informatie van het UNHCR, de Raad van Europa en andere bevoegde internationale organisaties. |

*Motivering*

*Zie amendement 6.*

Amendement 8
Artikel 30, lid 4

| | |
|---|---|
| 4. Wanneer de Raad de Commissie verzoekt een voorstel in te dienen om een derde land van de minimale gemeenschappelijke lijst te schrappen, vervalt de verplichting voor de lidstaten overeenkomstig artikel 30 ter, lid 2, ten aanzien van dit derde land op de dag die volgt op het besluit waarbij de Raad om indiening verzoekt. | 4. Wanneer de Raad ***of het Europees Parlement*** de Commissie verzoekt een voorstel in te dienen om een derde land van de minimale gemeenschappelijke lijst te schrappen, vervalt de verplichting voor de lidstaten overeenkomstig artikel 30 ter, lid 2, ten aanzien van dit derde land op de dag die volgt op het besluit waarbij de Raad om indiening verzoekt. |

*Motivering*

*Zie amendement 6.*

Amendement 9
Artikel 30, lid 8

| | |
|---|---|
| 8. Op verzoek van de Raad deelt de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement mee of de situatie van een land op de minimale gemeenschappelijke lijst nog steeds overeenstemt met bijlage II. Wanneer de Commissie haar verslag aan de Raad en het Europees Parlement voorlegt, kan zij alle door haar wenselijk geachte aanbevelingen of voorstellen doen. | 8. Op verzoek van de Raad ***of het Europees Parlement*** deelt de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement mee of de situatie van een land op de minimale gemeenschappelijke lijst nog steeds overeenstemt met bijlage II. Wanneer de Commissie haar verslag aan de Raad en het Europees Parlement voorlegt, kan zij alle door haar wenselijk geachte aanbevelingen of voorstellen doen. |

*Motivering*

*Zie amendement 6.*

Amendement 10
Artikel 30 bis, lid 2

| | |
|---|---|
| 2. In afwijking van lid 1 kunnen de lidstaten voor de behandeling van asielverzoeken wetgeving die op het tijdstip van de aanneming van de richtlijn van kracht is, handhaven met het oog op de nationale aanmerking van andere derde landen dan de landen die op de minimale gemeenschappelijke lijst zijn opgenomen als veilige landen van herkomst, indien zij zich ervan vergewist hebben dat personen in de betrokken derde landen ***over het algemeen*** | 2. In afwijking van lid 1 kunnen de lidstaten voor de behandeling van asielverzoeken wetgeving die op het tijdstip van de aanneming van de richtlijn van kracht is, handhaven met het oog op de nationale aanmerking van andere derde landen dan de landen die op de minimale gemeenschappelijke lijst zijn opgenomen als veilige landen van herkomst, indien zij zich ervan vergewist hebben dat personen in de betrokken derde landen noch zijn |

| | |
|---|---|
| noch zijn blootgesteld aan:<br>a) vervolging in de zin van artikel 9 van Richtlijn 2004/83/EG van de Raad; noch aan<br>b) foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing. | blootgesteld aan:<br>a) vervolging in de zin van artikel 9 van Richtlijn 2004/83/EG van de Raad; noch aan<br>b) foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing<br>***c) alle vormen van discriminatie op grond van godsdienst, etnische afstamming, politieke overtuiging, ras en geslacht.*** |

*Motivering*

*Vervolging, foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing zijn voldoende ernstige mogelijkheden. De woorden "over het algemeen" moeten worden geschrapt, aangezien onderdanen van derde landen aan geen enkele van deze behandelingen mogen worden blootgesteld als hun verzoek wordt afgewezen.*

Amendement 11
Artikel 35 bis, lid 3

| | |
|---|---|
| 3. De Raad stelt, ***bij gekwalificeerde meerderheid op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement*** een gemeenschappelijke lijst op, of wijzigt deze, van derde landen die door de lidstaten voor de toepassing van lid 1 als veilig derde land worden beschouwd. | 3. De Raad stelt, ***overeenkomstig de procedure als bedoeld in artikel 251 van het Verdrag,*** een gemeenschappelijke lijst op, of wijzigt deze, van derde landen die door de lidstaten voor de toepassing van lid 1 als veilig derde land worden beschouwd. |

*Motivering*

*Zie amendement 6.*

Amendement 12
Artikel 35, lid 4

| | |
|---|---|
| 4. De lidstaten zorgen ervoor dat een beslissing in het kader van de in lid 2 voorgeschreven procedures binnen een redelijke termijn wordt genomen. Wanneer niet binnen vier weken een beslissing is genomen, wordt aan de asielzoeker toegang tot het grondgebied van de lidstaat verleend zodat zijn verzoek kan worden behandeld overeenkomstig de andere bepalingen van deze richtlijn. | 4. De lidstaten zorgen ervoor dat een beslissing in het kader van de in lid 2 voorgeschreven procedures binnen een redelijke termijn wordt genomen. Wanneer niet binnen vier weken een beslissing is genomen, wordt aan de asielzoeker toegang tot het grondgebied van de lidstaat verleend zodat zijn verzoek kan worden behandeld overeenkomstig de andere bepalingen van deze richtlijn. ***Gedurende deze periode van maximaal vier weken dient te worden gegarandeerd dat de asielzoeker recht heeft op communicatie en de nodige hulp en ondersteuning krijgt.*** |